

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 106)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/361)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.111196-342/2504

3.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve içtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bilent Ecevit

Başbakan

11852 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.111101-1439/6677

26.11.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.11.1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında ticari ve ekonomik ilişkiler, Özbekistan'ın 1991 yılında bağımsızlığını kazanmasından sonra artan bir seyir izlemiştir. Nitekim, 1992 yılında sözkonusu ülkeye ihracatımız 52.4 milyon dolar iken, 1997 yılında 210.5 milyon Dolara yükselmiş, ithalatımız ise aynı dönemler itibariyle 21.0 milyon Dolar ve 87.5 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin hukuksal çerçevesini 19.12.1991 tarihinde imzalanmış bulunan Ekonomik ve Ticari İşbirliğine Dair Anlaşma oluşturmuştur.

Sözkonusu Anlaşma'nın imzalanmasını takip eden yıllarda, Özbekistan ekonomisinde meydana gelen değişiklikler ve Özbekistan'ın uluslararası ve bölgesel ekonomik ve ticari kuruluşlarla ilişkisini geliştirme yönünde attığı önemli adımlar çerçevesinde, anılan Anlaşma iki ülke ticari ve ekonomik ilişkilerine hukuksal çerçeve oluşturması bakımından yetersiz kalmıştır. Özbekistan, Dünya Ticaret Örgütüne üyelik başvurusunda bulunmuş ve Türkiye'ye tek taraflı olarak "En Çok Kayrılan Ülke Statüsü" uygulamaya başlamıştır.

Bu çerçevede, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin hukuksal temelini yeni oluşan şartlarına göre yeniden düzenlenmesi ve "En Çok Kayrılan Ülke Statüsü"nü karşılıklı olarak tanımınası amacıyla, ülkemiz ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında "Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın imzalanmasının iki ülke ticari ve ekonomik ilişkileri açısından gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu Anlaşmanın hazırlıkları sürecinde, iki ülke arasında daha önce imzalanmış ve yürürlüğe girmiş bulunan Çifte Vergilendirmeyi Önleme ile Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması anlaşmaları da dikkate alınarak, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin daha ileriye götürülmesi ve ortaya çıkacak sorunların Anlaşmada belirtilen usullere göre çözümlenmesi amaçlanmıştır.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No. : 11361
Karar No. : 5

28.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (11361)", Dışişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun 28.6.1999 tarihli saat 10.30'da yaptığı toplantıda görüşülmeye başlandı.

Kanun Tasarısının Genel Gerekçesi okundu. Hükümet temsilcilerinin verdiği bilgiler dinlenildi. Komisyon üyelerinin değerlendirilmeleri alındı. Tasarının maddelerine geçilmesi oybirliği ile kabul edildi.

Yapılan müzakereler ve oylama sonucunda, Kanun Tasarısının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca uygun bulunarak aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Oktay Vural</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>	<i>Fahrettin Güllener</i>
İzmir	Malatya	Bursa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cunali Durmuş</i>	<i>Halit Dikmen</i>	<i>Ali Rıza Gömül</i>
Kocaeli	Aydın	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>İlhan Aytekin</i>	<i>Orhan Şen</i>	<i>Nurettin Atik</i>
Balıkesir	Bursa	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Abdülisamet Turgut</i>	<i>Mustafa Geçer</i>	<i>Akif Serin</i>
Diyarbakır	Hatay	İçel
Üye	Üye	Üye
<i>Nevzat Taner</i>	<i>Ahmet Arkan</i>	<i>Özkan Öksüz</i>
Kahramanmaraş	Kocaeli	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Serdengeçti</i>	<i>Eyüp Doğanlar</i>	<i>Mükerrem Levent</i>
Manisa	Niğde	Niğde
Üye		Üye
<i>Şükrü Ünal</i>		<i>Ahmet Nurettin Aydın</i>
Osmaniye		Siirt

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 11361

Karar No. : 62

22.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 21 Temmuz 1999 tarihli 9 uncu birleşiminde Dışişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini ve bu ilişkilerin hukuksal çerçevesinin çizilmesini amaçlayan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca, iki ülkenin ekonomik ilişkileri açısından önemi gözönünde bulundurularak, Tasarının, İçtüzüğün 52 nci maddesine göre öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>B. Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
Van	İzmir	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Bilici</i>	<i>Ali Tekin</i>	<i>Müjdat Kayayerli</i>
Adana	Adana	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Teoman Özalp</i>	<i>Hasan Erçelebi</i>
Antalya	Bursa	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>M. Bedri İncetahtacı</i>	<i>Mustafa Yaman</i>	<i>Azmi Ateş</i>
Gaziantep	Giresun	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Rahmi Sezgin</i>	<i>Cevdet Akçalı</i>
İstanbul	İzmir	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Basri Coşkun</i>	<i>M. Necati Çetinkaya</i>	<i>Birol Büyükdöztürk</i>
Malatya	Manisa	Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 13 Nisan 1998 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Dev. Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. I. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

K. Aktaş

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

A. A. Denizolgun

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. Batallı

Devlet Bakanı V.

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı V.

Ş. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Erstüner

Orman Bakanı

E. Taranoglu

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroglu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andican

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı V.

K. Aktaş

Maliye Bakanı V.

H. Uluğbay

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Çevre Bakanı V.

R. K. Yücelen

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
TİCARET VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle Âkit Taraflar olarak anılacaktır;

- ülkeleri arasında karşılıklı yarar esasına dayalı ekonomik ve ticarî ilişkileri istikrarlı ve dengeli bir şekilde geliştirmeyi ve çeşitlendirmeyi arzulayarak,

- her iki ülke ekonomik potansiyelinin etkin kullanımı için elverişli koşulların yaratılmasına en üst düzeyde önem vererek,

- uluslararası hukuk, eşitlik, ortak çıkarlar ve karşılıklı saygı ilkeleri çerçevesinde ekonomik ve ticarî ilişkilerini daha da güçlendirmeyi amaçlayarak,

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

MADDE I

Âkit Taraflar, yürürlükteki milli mevzuatlarına uygun olarak, ticarî ilişkilerini uzun vadeli, istikrarlı ve dengeli bir şekilde geliştirmek ve çeşitlendirmek ve ekonomik işbirliğini mevcut imkanlar çerçevesinde yaygınlaştırmak için gerekli tedbirleri alacaklardır.

MADDE II

Âkit Taraflar, Tarifeler ve Ticaret Genel Anlaşmasına ve Dünya Ticaret Örgütü Kurulu Anlaşmasına uygun olarak, malların iki ülke arasındaki ihracat ve ithalatında alınan gümrük vergileri, resim ve harçlarda birbirlerine en çok kayırları ülke muamelesi uygulayacaklardır.

Bu hüküm;

a) Sınır ve kıyı ticaretini kolaylaştırmak için komşu ülkelere tanınan ya da tanınabilecek imtiyazlara,

b) Âkit Tarafların taraf oldukları veya bundan sonra olabilecekleri serbest ticaret alanları, gümrük birlikleri ve diğer bölgesel anlaşmalar çerçevesinde üçüncü ülkelere tanınan ya da tanınabilecek imtiyazlara,

c) Ticaret ve ekonomik işbirliği alanlarında özel düzenlemeler oluşturmak amacıyla gelişmekte olan ülkelere tanınan ya da tanınabilecek imtiyazlara,

tabik edilmeyecektir.

MADDE III

Âkit Taraflar, yürürlükte bulunan mevzuatları çerçevesinde tüm ticarî mübadele usul ve araçlarını kullanarak, iki ülke arasındaki ticarî ilişkileri ve hizmetleri teşvik etmek, kolaylaştırmak ve artırmak için azami gayreti göstereceklerdir.

MADDE IV

İki ülke arasındaki ticaret ve hizmetlere ilişkin tüm ödemeler, aksi kararlaştırılmadıkça, her iki ülkede yürürlükte bulunan kambiyo düzenlemeleri ve ilgili diğer kanunlar çerçevesinde serbest döviz esasına göre yapılacaktır.

MADDE V

Âkit Taraflar, ülkelerinde yürütülmekte bulunan ulusal mevzuatlara uygun olarak, ilgili kuruluş firma ve işadamlarını, aralarındaki sözleşmeler vasıtasıyla ticarî mübadelelerin ve hizmetlerin sürekli bir biçimde geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için teşvik edeceklerdir.

MADDE VI

Âkit Taraflar, karşılıklı ekonomik ve ticarî faaliyetlerin geliştirilmesinde bankacılığın önemini dikkate alarak, finansman ve bankacılık alanlarında ilgili kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek hususunda anlaşmışlardır.

MADDE VII

Her iki ülkede yürürlükte bulunan kanun ve düzenlemeler çerçevesinde iki ülke arasındaki ödemeleri ve mal mübadelesini kolaylaştırmak amacıyla, Âkit Taraflar ülkeleri arasındaki ticarî ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini teminen diğer Tarafın talebi üzerine her türlü bilgiyi sağlayacaklardır.

MADDE VIII

Âkit Taraflar, iki ülke arasındaki ticareti daha da geliştirmek amacıyla Türk-Özbek İş Konseyi faaliyetlerinin desteklenmesi, işadamları arasındaki temasların ve ticarî temsilcilerin, grupların ve heyetlerin birbirlerinin ülkesine ziyaretlerinin teşvik edilmesi ve kolaylaştırılması konusunda mutabık kalmışlardır.

Âkit Taraflar ayrıca, ülkelerinde düzenlenen uluslararası fuar, sergi ve diğer faaliyetlere katılımı teşvik etmek hususunda anlaşmışlardır.

MADDE IX

Âkit Taraflar, yürürlükte bulunan millî mevzuatlarına uygun olarak, ülkelerine ithal edilen ticarî değeri olmayan numuneler ile fuarlarda sergilenmek amacıyla geçici olarak ithal edilen malların gümrük vergisi, resim ve harçlardan muaf tutulması yönünde mutabık kalmışlardır.

MADDE X

Âkit Taraflar, özellikle sanayi, enerji, ulaştırma, tarım, madencilik, teknoloji, müteahhitlik hizmetleri ve karşılıklı ilgi duyulan diğer alanlarda ülkeleri arasındaki işbirliğini desteklemek hususunda anlaşmışlardır.

Bu çerçevede Âkit Taraflar, yürürlükte bulunan ulusal mevzuatları ve uluslararası yükümlülükleri çerçevesinde, ekonomik işbirliğini geliştirmek amacıyla elverişli koşulları sağlamak ve ayırıcı tedbirlerden kaçınmak hususlarında mutabık kalmışlardır.

MADDE XI

19 Temmuz 1995 tarihinde imzalanan Anlaşma uyarınca teşkil edilen Türk - Özbek Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu, ticarî ve ekonomik ilişkilerin daha da genişletilmesini teminen işbu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştıracak ve uygulamadan doğabilecek sorunları inceleyecektir.

MADDE XII

Âkit Taraflar, başka bir dostane çözüm yolu üzerinde anlaşamadıkları takdirde, işbu Anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilen herhangi bir ticarî işlem ya da ekonomik ilişkiden dolayı ortaya çıkacak anlaşmazlıkların, üzerinde mutabık kalınacak bir uluslararası tahkim kuruluna intikal ettirilmesi hususunda anlaşmışlardır.

MADDE XIII

Âkit Taraflardan herbiri işbu Anlaşmanın gözden geçirilmesi veya değiştirilmesine ilişkin talebini, diplomatik kanallardan yazılı olarak diğer Tarafa iletebilecektir.

MADDE XIV

İşbu Anlaşmanın sona ermesi halinde, hükümleri, geçerlilik süresi içinde yapılan sözleşmelere uygulanmaya devam edecektir.

MADDE XV

Âkit Taraflar, 19 Aralık 1991 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticarî İşbirliğine Dair Anlaşma'nın, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte sona ermesi hususunda anlaşmışlardır.

MADDE XVI

Âkit Taraflar işbu Anlaşmanın kendi ulusal mevzuatlarına göre yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal işlemlerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik kanallardan bildireceklerdir.

İşbu Anlaşma bildirim işlemlerinin tamamlandığı tarihte yürürlüğe girecek ve beş yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır.

İşbu Anlaşma, yürürlük süresinin bitiminden altı ay önce Âkit Taraflardan biri Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diplomatik kanallardan bildirmediğe, kendiliğinden birer yıllık dönemler için uzayacaktır.

* * *

Taşkent'te, 13 Nisan 1998 tarihinde tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerinde, ikişer nüsha olarak düzenlenmiştir.

Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

DEVLET BAKANİ
Ahat ANDİCAN

DIŞ EKONOMİK İŞLER BAKANİ
Etyar GANİYEV

